

Hoe koeien minder methaan laten boeren?

nieuws

Een studie van de FAO, de landbouworganisatie van de VN, stelt de veeteelt wereldwijd verantwoordelijk voor 14,5 procent van alle uitstoot van broeikasgassen door de mens. Van die 14,5 procent is 65 procent te wijten aan de runderteelt. Het grootste deel daarvan is gelinkt met voerproductie, een tweede grote bron van broeikasgassen bij de runderteelt is toe te schrijven aan de zogenoemde enterische emissies. Deze gassen ontstaan tijdens het verteringsproces van de koe: distikstofmonoxide, koolstofdioxide en methaan. “Vooral methaan is een potent broeikasgas”, weet Toon Lambrechts, journalist voor Eos Tracé. “Er worden verschillende pistes onderzocht om die emissies te doen dalen, al is enig realisme geboden.”

13 DECEMBER 2019 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:52

Lees meer over:

melkvee

rundveehouderij

onderzoek



Een studie van de FAO, de landbouworganisatie van de VN, stelt de veeteelt wereldwijd verantwoordelijk voor 14,5 procent van alle uitstoot van broeikasgassen door de mens. Van die 14,5 procent is 65 procent te wijten aan de runderteelt. Het grootste deel daarvan is gelinkt met voerproductie, een tweede grote bron van broeikasgassen bij de runderteelt is toe te schrijven aan de zogenoemde enterische emissies. Deze gassen ontstaan tijdens het verteringsproces van de koe: distikstofmonoxide, koolstofdioxide en methaan. “Vooral methaan is een potent broeikasgas”, weet Toon Lambrechts, journalist voor Eos Tracé. “Er worden verschillende pistes onderzocht om die emissies te doen dalen, al is enig realisme geboden.”

Eerst en vooral, het cijfer van 14,5 procent gaat om een wereldwijd cijfer. Op Europees vlak wordt de bijdrage van de landbouw aan de klimaatopwarming geschat op zo'n 10 procent en de bijdrage van de veehouderij op 9 tot 13 procent. Op Vlaams niveau is het aandeel nog lager. Volgens de VMM bedraagt het zo'n 9 procent waarvan tweederde of **6 procent** kan worden toegewezen aan de **Vlaamse veehouderij**. Ten tweede is het niet juist om alle verantwoordelijkheid van de methaanuitstoot op de koe af te schrijven. Volgens cijfers van het IPCC, het Intergovernmental Panel on Climate Change, komt slechts een kwart van al het door de mens geproduceerde methaan voort uit de landbouw. “De grootste bron blijft de ontginning van olie en gas, goed voor bijna de helft van de uitstoot”, klinkt het.

Methaan is een bijproduct van het verteringsproces van een herkauwer. Een koe maakt gemiddeld 500 gram per dag aan in de pens, waarvan drie vierde via de neus en de bek het lichaam verlaat. De rest zit in de mest. Verschillende onderzoeksinstellingen, waaronder het ILVO, kijken naar oplossingen voor de methaanemissies van de runderteelt. Zowel de veestapel als de urgentie om de opwarming van de aarde tegen te gaan groeit met de dag. Onderzoekers kijken naar een reeks methodes om de methaanadem van runderen drastisch te verminderen. En die zijn in vijf mogelijke pistes in te delen.

Piste één: sleutelen aan het dieet van de koe. “Gras bevat veel vezels, en bij de afbraak daarvan ontstaat waterstofgas dat dan weer door micro-organismen in methaan wordt omgezet”, legt ILVO-onderzoekster Dorien Van Wesemael uit. “Maar de afbraak van zetmeel in maïs consumeert juist waterstofgas bij het vormen van vetzuren. Een juiste combinatie heeft potentieel voor methaanreductie. Maar het is wel opletten dat het welzijn van de koe en de productie niet in gedrang komt. Op vlak van voedingswaarde zijn gras en maïs niet zomaar inwisselbaar.”

Piste twee: voedersupplementen die de aanmaak van methaan afremmen. “De twee meest beloftevolle pistes zijn lijnzaad en een additief met de naam 3NOP”, legt Dorien Van Wesemael uit. “Lijnzaad bijvoorbeeld is een vetrijk krachtvoer, en vet interfereert met de afbraak van vezels in de pensmaag. De methaanproductie daalt, al komen er ook meer onverteerde vezels in de mest terecht, die dan daar fermenteren. Maar hoe dit het methaangehalte van de mest beïnvloedt is nog niet duidelijk.”

Piste drie: klimaatvriendelijke koeien kweken. “Er zijn behoorlijke verschillen tussen koeien qua methaanemissies, en het lijkt er sterk op dat die terug te brengen zijn op de genetica van het dier”, weet professor Theun Vellinga, onderzoeker op de afdeling Veehouderij en Omgeving van Wageningen University. “Daar ligt een groot potentieel. Runderen worden tot nu toe geselecteerd op productie, maar nu de druk toeneemt om iets te doen aan de uitstoot van broeikasgassen groeit de interesse om ook emissies als selectiecriteria op te nemen.”

Piste vier: methaan afvangen. En nee, niet met een mondkap en een gastank op de rug van de koe. Maar de stallucht zuiveren van methaan is wel een optie. Bovendien valt het gas misschien wel te benutten, als energiebron bijvoorbeeld. Een enkele koe stoot immers voldoende methaan uit om een waakvlam continu te laten branden. Maar niet alleen op technisch vlak, ook op vlak van dierenwelzijn is deze piste voorlopig nog toekomstmuziek. “Om afvang te laten werken zou je de runderen op stal moeten houden”, klinkt het. “Daar zit een conflict tussen milieudoelstellingen en dierenwelzijn.”

Piste vijf: de veestapel afbouwen. Minder runderen, minder methaan, simpel toch? Zo eenvoudig ligt het evenwel niet. Nico Peiren, onderzoeker bij ILVO gespecialiseerd in emissies en veevoer, plaatst enkele kanttekeningen. “Koeien produceren meer methaan naarmate ze productiever worden. Het uiteindelijke product dat ze leveren, vlees of melk, vraagt energie, en dus voedsel. Maar als men de vergelijking maakt per kilogram eindproduct, dan blijkt dat er per kilogram net minder methaan de lucht in gaat. De groei aan productiviteit is dus groter dan die van de methaanemissies.”

Er ligt wel nog een lange weg tussen veelbelovende onderzoeksresultaten en toepassingen op grote schaal. “Met wat er nu op tafel ligt, is een reductie van 10 procent op korte termijn haalbaar,” zegt Theun Vellinga. “Op langere termijn denk ik dat de combinatie van gerichte kweek van runderen en additieven de methaanemissies met de helft kan doen dalen.”

Ook Nico Peiren van ILVO denkt dat er wel degelijk klimaatwinst te rapen valt bij het reduceren van de methaanemissie van runderen. “Maar er is geen mirakeloplossing voor handen. Uit het onderzoek komen een aantal mogelijke pistes naar voren, maar de resultaten zijn niet zo eenduidig. Een reductie op korte termijn van 20 tot 30 procent mag men al een grote winst noemen. Men mag ook niet vergeten dat een koe een complex levend organisme is, geen machine. Runderen gaan altijd methaan uitstoten. Het zijn nu eenmaal herkauwers.”

Nog meer weten over methaan en de verschillende pistes om de uitstoot ervan te verminderen? Je leest er alles over via [Eos Tracé](#).

Bron: Eos Tracé

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra

